

АРГАНІЗАЦЫЯ ВОЛЬНАГА ЧАСУ НАСЕЛЬНІЦТВА. ПРАЕКТНАЯ ДЗЕЙНАСЦЬ

Па стане на 01.01.2024 года ў Віцебскай вобласці ажыццяўляюць дзейнасць 340 устаноў культуры клубнага тыпу. У параўнанні з 2022 годам колькасць устаноў культуры на тэрыторыі рэгіёна зменшылася на 3.

На базе ўстаноў культуры клубнага тыпу ў 2023 годзе працавала 2 698 клубных фарміраванняў розных жанраў і накірункаў, што на 66 менш у параўнанні з 2022 годам (у 2022 г. – 2 764). У разліку на адну клубную ўстанову колькасць клубных фарміраванняў склала 7,9 (у 2022 годзе – 8,1). Яны аб'ядноўваюць 32 226 удзельнікаў, што на 307 больш у параўнанні з 2022 годам (у 2022 г. – 31 919). Сярэдняя нападняльнасць клубных фарміраванняў у 2023 годзе склала 12 чалавек, як і ў 2022 годзе.

Гонарам з'яўляюцца калектывы мастацкай творчасці, што маюць званне "заслужаны аматарскі калектыў Рэспублікі Беларусь", найменне "народны", "узорны" (гл. *табліцу "народныя", "узорныя" аматарскія калектывы на 01.01.2024 года*). На цяперашні час у вобласці працуе 577 калектывы з найменнем, 21 маюць званне "заслужаны", якія годна прадстаўляюць народную творчасць Віцебшчыны. У 2023 годзе найменні "народны" і "узорны" былі прысвоены 4 калектывам, 2 калектывам прысвоена званне "Заслужаны аматарскі калектыў Рэспублікі Беларусь", зняты найменні шасці.

Калектывы мастацкай творчасці прымаюць актыўны ўдзел у міжнародных, рэспубліканскіх і абласных мерапрыемствах. Лідэрамі па ўдзелу ў абласных мерапрыемствах за справаздачны год сталі Глыбоцкі, Віцебскі, Полацкі, Дубровенскі, Докшыцкі, Гарадоцкі, Міёрскі, Шаркаўшчынскі раёны і г.Віцебск. Калектывам Браслаўскага, Расонскага, Лёзненскага, Пастаўскага, Чашніцкага раёнаў і г.Наваполацка трэба актывізаваць удзел у мерапрыемствах.

Па выніках 2023 года клубнымі ўстановамі вобласці праведзена 95 239 (з іх 62 921 – у сельскіх установах культуры) мерапрыемстваў, што на 895 мерапрыемстваў больш, чым у 2022 годзе. У разліку на адну клубную ўстанову гэты паказчык складае 280,1 мерапрыемстваў у год (у 2022 годзе было 275,1). Ніжэй за сярэдні паказчык назіраецца ў Бешанковіцкім, Расонскім, Ушацкім раёнах.

У 2023 годзе праведзена 10 834 мерапрыемстваў на беларускай мове, што складае 11,4 % ад агульнай колькасці. Дадзены паказчык павялічыўся на 0,4 % у параўнанні з 2022 годам.

27 041 мерапрыемстваў праведзена на платнай аснове (на 279 мерапрыемстваў менш, чым у 2022 годзе), якія наведалі 879 837 чалавек. Анлайн праведзена 224 мерапрыемстваў, з іх 1 на платнай аснове.

Трэба адзначыць, што з агульнай колькасці мерапрыемстваў праведзена 572 свят вёсак, што на 45 больш, у параўнанні з 2022 годам (гл. *табліцу "Колькасць праведзеных святаў вёсак у рэгіёнах Віцебскай вобласці ў 2022 годзе"*).

Установамі культуры клубнага тыпу па-ранейшаму выкарыстоўваюцца традыцыйныя формы клубных паслуг: канцэрты, тэатралізаваныя прадстаўленні, спектаклі, святы вёсак, конкурсна-гульнёвыя і забаўляльныя праграмы, тэматычныя вечары, вечары адпачынку, выставы і іншыя. Трэба адзначыць, што спецыялісты клубных устаноў звяртаюць увагу і на інавацыйныя формы дасугавай дзейнасці. У рэгіёнах набіраюць папулярнасць: вечары інтэлектуальных гульняў, лега-паці, квэст-румы, хеппенінгі і іншыя. У кожным рэгіёне ёсць шэраг сваіх найбольш задавальняючых форм работы, якія ўсталёўваюцца зыходзячы з мясцовых абставін і патрабаванняў гледачоў.

На працягу 2023 года ў рэгіёнах вобласці функцыяніравалі 48 філарманічных пляцовак, на якіх было праведзена 750 мерапрыемстваў, што на 55 менш, у параўнанні з 2022 годам. Найбольшая колькасць мерапрыемстваў праведзена на дадзеных пляцоўках у Пастаўскім, Сенненскім і Аршанскім раёнах. *Аб дзейнасці пляцовак гл. табліцу "Аналіз дзейнасці філарманічных пляцовак у рэгіёнах Віцебскай вобласці"*.

Культурнае і інфармацыйнае абслугоўванне насельніцтва аддаленых і маланаселеных вёсак здзяйсняюць 18 аддзелаў (сектараў) па нестатыянарных формах абслугоўвання насельніцтва, у зоне абслугоўвання якіх знаходзіцца 1769 аддаленых населеных пунктаў. За 2023 год праведзена 4 873 мерапрыемствы, што складае каля 22,5 мерапрыемстваў у месяц на адну ўстанову. Лепшыя паказчыкі па колькасці мерапрыемстваў – у Талачынскага, Глыбоцкага, Віцебскага і Гарадоцкага раёнаў. Супрацоўнікамі аўтаклубаў выкарыстоўваюцца розныя формы: канцэрты, святы, мітынгі, выставы, акцыі, тэматычныя вечарыны, святы вёсак, конкурсныя і забаўляльныя праграмы, вечары адпачынку, віншаванні на даму і іншыя. Лідарамі па колькасці выкарастаных формаў клубных паслуг за 2023 год з'яўляюцца аўтаклубы Глыбоцкага (49), Полацкага (31), Талачынскага і Лепельскага (24) раёнаў. Пры аўтаклубах дзейнічаюць клубныя фарміраванні, якіх па вобласці па стане на 01.01.2024 года налічвалася 43 адзінкі з агульнай колькасцю ўдзельнікаў 447 чалавек (у 2022 годзе: 45 фарміраванняў з колькасцю 465 чалавек).

На працягу года праходзіў сумесны праект устаноў культуры па формах нестатыянарнага абслугоўвання насельніцтва (аўтаклубаў і бібліобусаў) "Ура! Каникулы: в объективе дети". Вынікі праекта былі падведзены 20 верасня на базе Тулаўскага СДК ДУК "Віцебскі раённы цэнтр культуры і творчасці" падчас адзінага метадычнага дня.

Ва ўстановах культуры клубнага тыпу Віцебскай вобласці недастаткова развіта праектная дзейнасць. Аднак, ёсць рэгіёны і ўстановы, дзе праекты запатрабаваны і сістэматычна рэалізуюцца. Так, у 2023 годзе рэалізаваны наступныя праекты (у тэксце абазначана частка цікавых праектаў):

– Наваполацк: творчы іміджавы праект "Юныя рамеснікі за захаванне і развіццё традыцыйных навыкаў праз трансгранічнае супрацоўніцтва паміж рэгіёнамі Латвіі, Літвы і Беларусі";

- Глыбоцкі раён: кінапраект ”Аб мінулым дзеля будучыні“;
- Браслаўскі раён: інавацыйны праект ”Перазагрузка“;
- Шаркаўшчынскі раён: культурны праект ”Планета лета“;
- Ушацкі раён: сацыяльна-культуры праект ”Крок насустрач“;
- Лепельскі раён: творчы праект ”Талент-шоу ”Зоркі з будучыні““;
- Лёзненскі раён: фэст-праект ”У ліры“;
- Сенненскі раён: культурны праект ”VALERA DANCE“ ;
- Віцебскі раён: сацыяльна-культурны праект ”Свет без межаў“;
- Верхнядзвінскі раён: сацыяльны праект ”Сямейныя каштоўнасці“;
- Полацкі раён: інфармацыйна-пазнавальны праект #народнылайфхак.

Па выніках праведзенага аналізу супрацоўнікам устаноў культуры неабходна:

- звярнуць увагу на работу творчых калектываў для розных катэгорый насельніцтва, асабліва на ўдзел у мерапрыемствах рознага ўзроўню;
- актывізіраваць працу ”народных“, ”узорных“ калектываў і іх удзел у міжнародных, рэспубліканскіх і абласных мерапрыемствах;
- прадоўжыць практыку рэалізацыі праектаў, асабліва для дзяцей і падлеткаў.

Колькасць праведзеных святаў вёсак у рэгіёнах Віцебскай вобласці ў 2023 годзе

Раён/горад	Колькасць
Аршанскі	62
Бешанковіцкі	13
Браслаўскі	21
Верхнядзвінскі	19
Віцебскі	23
Гарадоцкі	29
Глыбоцкі	25
Докшыцкі	36

Дубровенскі	18
Лепельскі	17
Лёзненскі	53
Міёрскі	10
Пастаўскі	36
Полацкі	36
Расонскі	10
Сенненскі	31
Талачынскі	47
Ушацкі	33
Чашніцкі	21
Шаркаўшчынскі	21
Шумілінскі	11
УСЯГО:	572

Аналіз дзейнасці філарманічных пляцовак у рэгіёнах Віцебскай вобласці*

Раён	Колькасць філарманічных пляцовак	Колькасць канцэртаў (усяго)	Колькасць канцэртаў ДШМ	Колькасць канцэртаў калектываў клубных устаноў раёна	Колькасць канцэртаў праведзеных ДКУ ”Віцебская абласная філармонія“
Аршанскі	4	63	1	62	-
Бешанковіцкі	2	24	5	18	-
Браслаўскі	2	13	-	3	-
Верхнядзвінскі	2	64	1	3	-

Віцебскі	3	13	15	10	-
Гарадоцкі	2	9	2	7	-
Глыбоцкі	2	21	5	16	-
Докшыцкі	3	115	35	48	1
Дубровенскі	1	56	-	1	1
Лепельскі	4	29	1	28	-
Лёзненскі	1	10	2	5	-
Міёрскі	2	-	-	-	-
Пастаўскі	4	133	4	-	1
Полацкі	1	-	-	-	-
Расонскі	2	1	-	1	-
Сенненскі	3	84	10	40	-
Талачынскі	2	56	-	2	-
Ушацкі	2	1	-	1	-
Чашніцкі	2	12	-	2	-
Шаркаўшчынскі	2	16	1	16	-
Шумілінскі	2	30	-	2	-
УСЯГО:	48	750	82	262	3

**Аналіз падрыхтаваны па дадзеным, што змешчаны ў справаздачах раёнаў вобласці за 2023 год.*

АНАЛІЗ ДЗЕЙНАСЦІ ФАЛЬКЛОРНЫХ ФАРМІРАВАННЯЎ ВА ЎСТАНОВАХ КУЛЬТУРЫ ВІЦЕБСКАЙ ВОБЛАСЦІ ЗА 2023 ГОД

Адной з прыярытэтных задач у рабоце клубных устаноў застаецца адраджэнне, развіццё і папулярызацыя беларускіх нацыянальных традыцый і фальклору.

Вялікая роля ў выяўленні, зберажэнні і развіцці народных традыцый належыць фальклорным калектывам, а таксама клубам беларускай нацыянальнай кухні, фальклору і гульні.

Ва ўстановах культуры Віцебскай вобласці на пачатак 2023 года дзейнічала 163 фарміраванні фальклорнага накірунку (+ 5 у параўнанні з 2022 г.), з іх 100 – для дарослых, з колькасцю ўдзельнікаў 1 193 чалавекі; 63 – для дзяцей, з колькасцю ўдзельнікаў 751 чалавек; з найменнем ”народны” – 43 калектыва, ”узорны” – 5 калектываў; са званнем ”Заслужаны аматарскі калектыв Рэспублікі Беларусь” – 2: Заслужаны аматарскі калектыв Рэспублікі Беларусь узорны фальклорны калектыв ”Сунічкі” Стайскай ДШМ традыцыйнай культуры, Заслужаны аматарскі калектыв Рэспублікі Беларусь народны фальклорны ансамбль ”Паазер’е” выкладчыкаў ДУА ”Пастаўская дзіцячая школа мастацтваў імя А.Тызенгаўза”. У 2023 годзе кагорту народных фальклорных калектываў папоўніў народны калектыв традыцыйнай абраднасці і звычаяў ”Староверскіе стряпухі” (Шаркаўшчынскі раён).

Агульная колькасць фальклорных калектываў вобласці, якія маюць найменне ”народны”, ”узорны” і званне ”заслужаны”:

Найменне/званне	Калектывы сферы культуры	Калектывы сістэмы адукацыі	Прафсаюзныя калектывы	Ведамасныя калектывы
Народны	43	-	1	-
Узорны	5	8	-	-
Заслужаны	2	-	-	-

Найбольшая колькасць фальклорных фарміраванняў у Гарадоцкім раёне – 14, Талачынскім і Пастаўскім раёнах па 13, у Полацкім, Чашніцкім і Сенненскім раёнах па 12, Глыбоцкім – 10.

Фальклорныя фарміраванні для дзяцей добра прадстаўлены ў Полацкім раёне – 8 дзіцячых калектываў, Чашніцкім – 7, Глыбоцкім – 6.

У вобласці дзейнічае 4 Дамы фальклору: Бешанковіцкім, Глыбоцкім, Талачынскім, Чашніцкім раёнах.

Шмат увагі захаванню і развіццю народных традыцый надаюць клубы нацыянальнай кухні, гульні і фальклору, якія створаны амаль у кожным раёне, 17 з іх маюць найменне ”народны“.

На захаванне і папулярызацыю фальклору накіраваны семінары і мерапрыемствы вобласці. Так, у 2023 годзе больш за 170 чалавек сталі ўдзельнікамі адкрытага абласнога семінара-практыкума ”Фальклорныя традыцыі ў сучасным асяроддзі. Беларуская танцавальная спадчына“, які адбыўся 18 красавіка 2023 года ў Лепельскім раёне. Мерапрыемства было праведзена з мэтай папулярызацыі, аднаўлення і захавання беларускіх побытавых танцаў, развіцця фальклорнага руху, стварэння новых і падтрымцы дзейнасці існуючых фальклорных калектываў Віцебскай вобласці і іншых абласцей Рэспублікі Беларусь.

На працягу года ў выставачнай зале АМЦНТ праходзілі ўрокі традыцыйнай культуры і майстар-класы для навучэнцаў школ і студэнтаў устаноў адукацыі і культуры г.Віцебска. Усяго было праведзена 31 майстар-клас і 15 экскурсій, 9 урокаў традыцыйнай культуры – на платнай аснове для арганізаваных груп. У справаздачным годзе на працягу чэрвеня – жніўня на тэрыторыі музея-сядзібы Іллі Рэпіна ”Здраўнёва“ адбыўся III абласны фестываль беларускай нацыянальнай кухні ”Дзвінскі смак“, удзел у якім прынялі 13 клубаў беларускай нацыянальнай кухні, фальклору і гульні з устаноў культуры Віцебскай вобласці.

З мэтай захавання і папулярызацыі беларускага нацыянальнага народнага танца, развіцця фальклорнага руху 15 ліпеня 2023 года на плошчы Свабоды ў Віцебску адбыўся X Міжнародны турнір нацыянальных танцаў ”Танчым разам“, які сабраў 72 танцавальныя пары з розных куткоў Віцебшчыны, Гродзеншчыны, Гомельшчыны, Магілёўшчыны, а таксама са Смаленскай і Пскоўскай абласцей Расійскай Федэрацыі. Удзельнікі турніра выканалі больш за два дзесяткі побытавых танцаў, сярод якіх – ”Крыжачок“, ”Мікіта“, ”Субота“, ”Цыганачка“ і іншыя. Змагаліся за перамогу пары-канкурсанты ў некалькіх намінацыях па ўзроставых катэгорыях.

21 кастрычніка 2023 года ў горадзе Дуброўна адбыўся II адкрыты абласны фальклорны форум, у рамках якога прайшлі: канферэнцыя па праблемах захавання традыцыйнага вясельнага фальклору ”Традыцыйнае народнае вяселле“; абласное свята-конкурс вясельных абрадаў Віцебшчыны ”Вялікая вясельніца – 2023“; выстава ”Вясельныя традыцыі Віцебшчыны“; творчая лабараторыя ”Адметныя танцы Віцебшчыны“. Амаль усе раёны Віцебскай вобласці, больш за 250 удзельнікаў,

прадэманстравалі сваё майстэрства на мерапрыемстве. У намінацыі "Наш вясёленькі паяздох" былі прадстаўлены кожны з этапаў вяселля Віцебшчыны, пачынаючы ад сватання і завяршаючы вяселлем у хаце жаніха. Гасцямі свята і ўдзельнікамі канферэнцыі сталі прадстаўнікі Гродзенскай і Гомельскай абласцей Рэспублікі Беларусь.

Фальклорныя калектывы і клубы беларускай нацыянальнай кухні, фальклору і гульні прымалі актыўны ўдзел у розных праектах і праграмах беларускага тэлебачання: "Наперад ў мінулае", "Беларуская кухня", "Жывая спадчына", "Мясцовы час", "Вечерний Витебск".

Варта адзначыць цікавыя праекты па фальклорнаму напрамку, якія ладзіліся на працягу 2023 года ў раёнах Віцебскай вобласці.

ДУК "Полацкі раённы Цэнтр культуры" на працягу 2023 года рэалізаваў шэраг праектаў. Прадоўжыў работу фальклорны праект "З куфэрка мінулага", які ўключаў у сябе: збор інфармацыі праз экспедыцыі па мястэчках Полацкага рэгіёна, знаёмства са старажыламі мясцовасці, апытальныя гутаркі аб народных рамёствах, традыцыйным касцюме, побыце і г.д.; фатаграфаванне, замалёўка касцюма ці прадмета са слоў апавядаючага; пошук узораў тагачаснай культуры праз агляд і капіраванне даўніх фотаздымкаў; рэканструкцыя старадаўніх вырабаў.

Цыклічны праект "З народнай скарбонкі Полаччыны" дапамагае адкрыць гасцям і жыхарам Полацкага рэгіёна сакрэты асаблівага Полацкага каларыту, народнага традыцыйнага жыццёвага ўкладу. Праект увасобіў у сябе 9 мерапрыемстваў фальклорна-этнічнага напрамку.

Прадоўжыў сваю работу даследчы этнаграфічны праект "Шляхам продкаў" ініцыяваны ў 2022 годзе Полацкім раённым Цэнтрам культуры з мэтай пошуку старадаўніх прадметаў побыту, рамёстваў, хатняга ўжытку, новых сведкаў аб нематэрыяльнай культурнай спадчыне Полацкага рэгіёна ад носьбітаў традыцый, жыхароў населеных пунктаў зоны абслугоўвання.

У 2023 годзе ў рамках праекта "Шляхам продкаў" распрацаваны падпраект "Школа народных традыцый". Мэта падпраекта - знаёмства з найлепшымі практыкамі клубных устаноў па захаванні і папулярызацыі фальклорна-этнаграфічнай спадчыны, перадачы накопленых ведаў больш шырокаму колу жыхароў і ў тым ліку маладому пакаленню. Да яго рэалізацыі былі прыцягнуты ўсе вядучыя фальклорныя калектывы Полаччыны.

У Бешанковіцкім раёне працягвалася рэалізацыя культурна-асветніцкага праекта "Зберажом для нашчадкаў". У межах праекта распрацаваны этнаграфічныя маршруты: у пас.Цагельня; в.Андрукі, аг.Астроўна, аг.Вярхоўе. Сабраны багаты фальклорны матэрыял і прадметы дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва, знойдзеныя падчас этнаграфічных экспедыцый па вёсках раёна. Праведзена рэгіянальнае брэндавае свята беларускай гасціннасці, кірмашовых забаў і майстроў сваёй справы

”Бешанковіцкі раёк“, прадоўжыў работу культурны брэнд ”Бакціха-Куціха“, праведзены народныя абрады: ”Багач“, ”Каляды“, ”Валачобнікі“, ”Вясельны“.

Гуманітарны сацыяльны праект ”Этнаграфічная лабараторыя ”Смак мінулага“ філіяла ”Стайскі сельскі Дом культуры“ Лепельскага раёна пачаў дзейнічаць з мэтай папулярызацыі, адраджэння і захавання беларускіх нацыянальных традыцый; пераемнасці пакалення традыцый рэгіёна; абнаўлення і захавання гульнявога, песеннага і кулінарнага матэрыялу.

ДУК ”Віцебскі раённы цэнтр культуры і творчасці“ на працягу 2023 года рэалізоўваў культурны праект ”Жывая спадчына“. Асноўныя задачы: знаёмства насельніцтва з багатым фальклорным матэрыялам, які назапашаны падчас фальклорных экспедыцый і адноўлены ўдзельнікамі калектыва. У рамках праекта праведзена 15 мерапрыемстваў, сярод якіх: майстар-класы па беларускіх бытавых танцах ”Вучымся танцаваць па старажытнаму“, вечар беларускіх танцаў ”Танцуй, скачы ад усёй душы“, свята беларускіх танцаў ”Танчы так і танчы лепей“, выстава прадметаў даўніны ”Гаспадарчыя прылады запрашаюць на забаву“, свята народнага календара Купалле.

Ва ўстановах культуры Талачынскага раёна прадоўжыў рэалізацыю праект ”Мая Спадчына“, мэта якога – вывучэнне і зберажэнне духоўнай культуры, абрадаў, традыцый, абуджэнне нацыянальнай годнасці, гонару за Бацькаўшчыну, а таксама актывізацыя дзейнасці фальклорных калектываў. Падчас рэалізацыі праекта для аматараў фальклорных танцаў устаноў культуры клубнага тыпу актыўна працавала школа фальклорнага танца ”Талачынскія закаблукі”.

Доўгатэрміновы праект-акцыя ”Святкуем па-беларуску“, які рэалізуецца ў Пастаўскім раёне, створаны для папулярызацыі нематэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці Рэспублікі Беларусь – народнай гульні моладзі ”Яшчар” у в.Гута. У справаздачным годзе акцыя праводзілася на базе Дунілавіцкага сельскага Дома культуры, куды з’ехаліся юнакі і дзяўчаты з Гуты, Варапаева, Дунілавіч, Пастаў. Акрамя гульні ў ”Яшчара” моладзь актыўна ўдзельнічала ў народных танцах і гульнях.

З удзелам фальклорных фарміраванняў ва ўстановах культуры праведзена шмат раённых фестываляў і аглядаў-конкурсаў.

У значнай меры развіццю і прапагандзе фальклору рэгіёна спрыяе раённы агляд-конкурс народнай творчасці ”Гарадоцкая скарбонка“, які штогод праводзіцца з удзелам фальклорных калектываў клубных устаноў, а таксама раённы фестываль народнай творчасці, беларускай паэзіі і фальклору ”Гарадоцкі Парнас“. На працягу 2023 года праходзіў раённы агляд-конкурс на лепшую арганізацыю работы па фальклорнаму накірунку сярод сельскіх Дамоў культуры, клубаў і клубаў-бібліятэк Гарадоцкага раёна. Распачаўся год з раённага агляду-конкурсу ”Калядныя замалёўкі“, які быў скіраваны на зберажэнне калядных традыцый Гарадоччыны і праводзіўся на працягу святочнага каляднага тыдня з 13 па 18 студзеня.

У Докшыцкім рэгіёне адбыўся раённы агляд-конкурс фальклорнага мастацтва ”З крыніц спрадвечных“. Мэта конкурсу - выяўленне і вяртанне ў практыку разнастайных форм народнай танцавальнай, песеннай, інструментальнай, вусна-апаведальнай культуры, рамесніцкіх традыцый рэгіёна, стварэнне фальклорных калектываў часовага і пастаяннага дзеяння.

З мэтай камплектавання этнаграфічнага архіву Пастаўскага раёна для аховы, захавання, вывучэння і папулярызацыі каштоўнасцей народнага мастацтва, далучэнне работнікаў культуры да экспедыцыйнай працы, падтрымкі носьбітаў і выяўленне новых інфарматараў прайшоў у Паставах раённы агляд-конкурс ”Цыкл веснавых святаў беларускага народнага календара“.

Традыцыйна маштабным мерапрыемствам фальклорнага напрамку стаў штогадовы раённы этнафэст ”Жывая даўніна“, які ў кастрычніку 2023 года прайшоў у Полацкім раённым Цэнтры культуры з мэтай захавання духоўных скарбаў беларускага народа і перадачы традыцый з пакалення ў пакаленне.

У 2023 года у г.Талачын, з мэтай папулярызацыі, аднаўлення і захавання беларускіх побытавых танцаў, развіцця фальклорнага руху, стварэння новых і падтрымцы дзейнасці існуючых фальклорных і харэаграфічных калектываў устаноў культуры, адбыўся раённы турнір побытавых танцаў ”Танчым па-Талачынску“. З мэтай папулярызацыі беларускіх народных гульняў праведзены раённы конкурс беларускіх гульнявых праграм ”З гульнёй – праз стагоддзі”.

Раённы турнір беларускіх побытавых танцаў ”Танцуй, не лянісь“ адбыўся і ў Лёзненскім раёне.

У Лепелі праведзены конкурс сярод прадпрыемстваў раёна ”Клёцкі па-Лепельску“. Жыхары і госці горада змаглі адзначыць смак традыцыйнай стравы ”Клёцкі з ”душамі“, якая мае статус гісторыка-культурнай каштоўнасці. Праведзены і раённы конкурс сярод кіраўнікоў фальклорных калектываў на напісанне лепшага сцэнарыя мерапрыемства па адрэджэнню і папулярызацыі традыцыйнай культуры.

Пошук, аднаўленне і папулярызацыя элементаў нематэрыяльнай культурнай спадчыны з’яўляецца адной з галоўных функцый устаноў культуры Віцебскай вобласці. Праца ў гэтым кірунку актыўна працягваецца. На дадзены момант у Дзяржаўны спіс нематэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцей Рэспублікі Беларусь уключана 24 элемента Віцебшчыны:

1. Традыцыйная гульня ”Жаніцьба Цярэшкі“ у Лепельскім раёне.
2. Традыцыя ажурнага ткацтва ў Гарадоцкім раёне.
3. Масленічная абрадавая гульня ”Пахаванне дзеда“ ў Гарадоцкім раёне.
4. Традыцыйная тэхналогія выпечкі жытняга хлеба ў в.Дзеркаўшчына Глыбоцкага раёна.
5. Тэхналогія прыгатавання традыцыйнай стравы ”Масляны баран“ у в.Мацюкова Глыбоцкага раёна.
6. Традыцыя вырабу валёнак у Міёрскім раёне.

7. Абрад "Насіць намётку" вёскі Папшычы Глыбоцкага раёна.
 8. Традыцыя маляваных дываноў (маляванак) Віцебскага Паазер'я.
 9. Традыцыйныя вясельныя звычаі Дубровенскага раёна.
 10. Традыцыйная страва "Клёцкі з "душамі" Віцебскай вобласці.
 11. Народная гульня моладзі "Яшчар" вёскі Гута Пастаўскага раёна.
 12. Спеўная традыцыя выканання купальскіх і жніўных песень "у перахлест" у в.Багатырская Полацкага раёна Віцебскай вобласці.
 13. Традыцыйная тэхналогія спіральнага пляцення Гарадоцкага, Браслаўскага, Верхнядзвінскага раёнаў Віцебскай вобласці і горада Віцебска.
 14. Інсітнае (наіўнае) мастацтва Віцебшчыны.
 15. Беларускія практыкі саломалляцення.
 16. Абрад "Розгары" ў аграгарадку Лукомль Чашніцкага раёна.
 17. Традыцыйныя вобразы і тэхналогія вырабу гліняных цацак Аршанскага Падняпроўя і Віцебскага Падзвіння.
 18. Беларускае мастацтва выцінанкі.
 19. Ткацтва пасцілак у тэхніцы аднабаковага перабору Лепельскага раёна Віцебскай вобласці.
 20. Традыцыйная калядная батлейка "Віцебскі жлоб".
 21. Стравы з таркаванай бульбы – драпікі, бульбяныя бліны, бабка і іншыя традыцыі прыгатавання і спажывання Віцебскай вобласці.
 22. "Культура беларускай дуды на Віцебшчыне".
 23. "Традыцыйнае інструментальнае выканальніцтва на дыятанічных цымбалах".
 24. Тэхналогія аплятання бяроў ганчарнага посуду.
- У рапрацоўцы на 2024 год знаходзіцца 3 элементы – "Танцавальная спадчына Талачынскага раёна: парныя танцы і "Крыўлянская кадрыля"; "Абрадавая дзея "Мыццё барод" сямейна-родавага абраду "Хрэсьбіны" (Полацкі раён); "Гарадоцкая вышыўка "перавіць" (Гарадоцкі раён).
- Праблемнымі пытаннямі ў развіцці фальклорнага накірунку з'яўляюцца:
- недахоп спецыялістаў па фальклору;
 - недастатковае фінансаванне для выезда на рэспубліканскія і міжнародныя фестывалі, конкурсы;
 - змяншэнне насельніцтва ў вёсках, вучняў у сельскіх школах;

- у некаторых раёнах вобласці недастаткова ўвагі надаецца рабоце з элементамі нематэрыяльнай культурнай спадчыны – адсутнічаюць планы работы, не праводзяцца маніторынгі і інвентарызацыя элементаў, адсутнічаюць мерапрыемствы па папулярызацыі НКС.

Работнікам культуры вобласці неабходна звярнуць увагу на правядзенне рэгіянальных, раённых мерапрыемстваў па дадзенаму напрамку; павялічыць колькасць экспедыцый, семінараў, практыкумаў. Усе мерапрыемствы фальклорнага напрамку павінны праводзіцца толькі на беларускай мове, асабліва абрады. Рэпертуар фальклорных калектываў павінен быць заснаваны на мясцовым матэрыяле.

АНАЛІЗ ДЗЕЙНАСЦІ КАЛЕКТЫВАЎ ІНСТРУМЕНТАЛЬНАГА ЖАНРУ ВІЦЕБСКАЙ ВОБЛАСЦІ

Аматарскае інструментальнае мастацтва Віцебскай вобласці прадстаўляюць дзіцячыя і дарослыя аркестры народных інструментаў, духавыя аркестры, ансамблі народнай музыкі, ансамблі народнай музыкі і песні, аркестры баянаў і акардэонаў, вакальна-інструментальныя ансамблі, цымбальныя аркестры і ансамблі, а таксама іншыя ансамблі рознага інструментальнага складу. Пераважна базай іх дзейнасці з’яўляюцца, школы мастацтваў, установы адукацыі, а таксама клубныя ўстановы. У развіцці жанра назіраецца паступовае скарачэнне колькасці калектываў. Скарачэнне ліку інструментальных калектываў выклікана памяншэннем колькасці іх удзельнікаў і кіраўнікоў з профільнай спецыяльнай адукацыяй, адсутнасцю абнаўлення матэрыяльна-тэхнічнага забеспячэння. У Віцебскай вобласці гэтыя праблемы больш за ўсё закранулі духавыя аркестры, а таксама калектывы, якія працуюць на сяле.

У 2023 годзе ў Віцебскай вобласці быў праведзены абласны семінар-практыкум ”З вопыту работы народных інструментальных ансамбляў над музычным творам“ для рэалізацыі творчага патэнцыялу і павышэнне ўзроўню музычнага выканальніцтва на народных і духавых інструментах. На семінары былі разгледжаны сучасныя тэндэнцыі і перспектывы развіцця інструментальнай музыкі, а таксама яе стан у галіне. Кіраўнікі ансамбляў падзяліліся сваімі ведамі і вопытам працы з ансамблем.

У той жа час адбыліся конкурсы і мерапрыемствы, якія прадстаўляюць розныя напрамкі і жанры інструментальнай музыкі як для індывідуальных выканаўцаў, так і для ансамблевых і аркестровых калектываў ў межах міжнародных, абласных, раённых святаў і фестываляў:

– І абласны конкурс дзіцячых аркестровых калектываў ”Звучащая партитура“;

- Міжнародны фестываль народнай музыкі і песні ”Бараньскія музыкі“;
- XXXII Міжнародны фестываль народнай музыкі ”Звіняць цымбалы і гармонік“;
- абласны відэаконкурс аркестраў ”Гучаць аркестры над Дзвіною і Дняпром.

Конкурсны рух у інструментальнай музыцы – сведчанне цікавасці да развіцця жанру як з боку аматараў, так і ўстаноў, якія падтрымліваюць мастацкую творчасць.

Калектывы з найменнем ”народны“, ”узорны“

Аркестры, ансамблі	З найменнем ”народны“	З найменнем ”узорны“	Усяго
Аркестры народных інструментаў	13	11	24
Духавыя аркестры	4	10	14
Ансамблі народнай музыкі	7	4	11
Ансамблі народнай музыкі і песні	5	1	6
Аркестры баянаў і акардэонаў	1	11	12
ВІА	8	-	8
Цымбальныя аркестры і ансамблі	2	3	5
Іншыя інструментальныя	9	2	11

Клубныя ўстановы, ДШМ	Установы адукацыі	Прафсаюзныя і галіновыя ўстановы
З найменнем ”народны“ – 37	З найменнем	З найменнем

	”народны“ – 8	”народны“ – 4
3 найменнем	3 найменнем	3 найменнем
”узорны“ – 29	”узорны“ – 12	”узорны“ – 1
66 калектываў	20 калектываў	5 калектываў

Па стане на 01.01.2024 года ў Віцебскай вобласці ў сістэме культуры, адукацыі, прафсаюзных арганізацыях і ва ўстановах галіновага падпарадкавання больш за 150 калектываў інструментальнага жанру. У тым ліку, 91 – маюць найменне ”народны“, ”узорны“ аматарскі калектыў. Колькасны склад усіх калектываў інструментальнага жанру паменшыўся на адну адзінку ў параўнанні з 2022 годам.

Больш за ўсіх інструментальных калектываў з найменнем ”народны“, ”узорны“ ў клубных установах і ДШМ г.Віцебска, г.Наваполацка, Аршанскага, Полацкага раёнаў. У Шаркаўшчынскім і Талачынскім раёнах інструментальных калектываў з найменнем ”народны“, ”узорны“ няма. У клубных установах у 2023 годзе налічвалася 61 калектыў інструментальнага жанру, з іх 15 з найменнем ”народны“, 1 – ”узорны“. Адсутнічаюць калектывы інструментальнага жанру ў клубных установах Расонскага і Ушацкага раёнаў.

Найбольш распаўсюджаным і запатрабаваным у вобласці з’яўляецца ансамблевае і аркестровае выканальніцтва на народных інструментах. Стабільны рост колькасці і якасці інструментальных калектываў рэгіёна патрабуе шматбаковай працы, высокага прафесійнага ўзроўню кіраўнікоў і ўдзельнікаў, а таксама іх наяўнасць.

РАЗВІЦЦЁ ТЭАТРАЛЬНАГА ЖАНРУ

Как одна из форм проявления социально-культурной активности населения в сфере театрального искусства любительское театральное творчество имеет богатые и давние традиции и получило широкое развитие во всех регионах Витебской области. На 2023 год в Витебской области в сфере культуры насчитывается 1979 любительских коллективов

художественного творчества, из них 392 коллектива театрального жанра (из которых 193 – для детей), что составляет 19,8% от общего количества коллективов.

В области в различных сферах деятельности **577** коллективов имеют наименование ”народный“, ”образцовый“ и звание ”заслуженный“, из них **95** театрального жанра, которые представлено драматическими коллективами, театрами миниатюр, театрами игры, театральными студиями, кукольными театрами, театрами буффонады, театрами моды и др. А, именно: **60** коллективов с наименованием ”народный“, **33** – ”образцовый“ и **2** со званием Заслуженный коллектив Республики Беларусь.

Театральные коллективы в сфере культуры:

ВСЕГО: 70; из них ”народный“ – 55; ”образцовый“ – 14; ”заслуженный“ – 1.

Район(город)	Всего клубных учреждений	Всего непрофессиональных (любительских) коллективов	театральны ых	На 1 КЕ	% от общего количества непрофессиональных коллективов	Детских непрофессиональных коллективов	% детских от общего количества театральных	Наименование «народный»	Наименование «образцовый»	Звание «заслуженный»
Бешенковичский	28	178	35	1,3	19,7	22	62,9	0	0	0
Браславский	12	35	6	0,5	17,1	3	50,0	5	0	0
Витебский	16	91	23	1,4	25,3	9	39,1	1	0	0
Верхнедвинский	18	72	15	0,8	20,8	10	66,7	1	1	0
Городокский	20	92	21	1,1	22,8	11	52,4	2	0	0
Глубокский	15	90	22	1,5	24,4	11	5,0	4	3	0
Докшицкий	17	139	21	1,2	15,1	12	57,1	2	0	0
Дубровенский	17	69	11	0,6	15,9	4	36,4	1	2	0
Лиозненский	14	87	20	1,4	23,0	13	65,0	2	0	0
Лепельский	16	103	20	1,3	19,4	9	45,0	4	0	0
Миорский	14	77	15	1,1	19,5	4	26,7	2	1	0
Оршанский	16	102	21	1,3	20,6	13	61,9	3	1	0
Поставский	17	132	22	1,3	16,7	13	59,1	2	0	0
Полоцкий	18	109	23	1,3	21,1	9	39,1	8	1	1
Россонский	10	58	17	1,7	29,3	9	52,9	1	0	0
Сенненский	14	73	12	0,9	16,4	6	50,0	1	0	0
Толочинский	16	87	14	0,9	16,1	3	21,4	3	0	0
Ушачский	12	49	11	0,9	22,4	4	36,4	1	0	0
Чашникский	14	68	12	0,9	17,6	3	25,0	1	0	0
Шарковщинский	15	82	15	1,0	18,3	5	33,3	1	0	0
Шумилинский	15	86	20	1,3	23,3	13	65,0	3	2	0
г.Витебск	4	72	12	3,0	16,7	6	50,0	4	2	0

г.Новополоцк	2	28	4	2,0	14,3	1	25,0	3	1	0
Витебская область, 2023 год ВСЕГО:	340	1979	392	1,2	19,8	193	49,2	55	14	1

Театральные коллективы библиотек в сфере культуры:

”народный“ – 3; ”образцовый“ – нет; ”заслуженный“ – нет.

Театральные коллективы в сфере образования:

”народный“ – нет; ”образцовый“ – 15; ”заслуженный“ – нет.

Театральные коллективы образования в сфере культуры (детские школы искусств):

”народный“ – нет; ”образцовый“ – 2; ”заслуженный“ – нет.

Театральные коллективы профсоюзные:

”народный“ – 4; ”образцовый“ – 2; ”заслуженный“ – нет.

Театральные коллективы в учебных заведениях (ВУЗ, СУЗ)

”народный“ – 2; ”образцовый“ – нет; ”заслуженный“ – 1.

Цирковые коллективы (выносятся отдельно в статотчёт и не входят в театральный жанр):

- в сфере культуры:

ВСЕГО: 8; из них ”народный“ – нет; ”образцовый“ – 3; ”заслуженный“ – 1.

профсоюзные: ”народный“ – нет; ”образцовый“ – 1; ”заслуженный“ – 1.

Специалистами ГУ ”Витебский областной методический центр народного творчества“, а также специалистами районных центров культуры ведется работа по оказанию методической помощи руководителям коллективов, методистам и специалистам учреждений, аккумулирующих в своей работе сведения о состоянии и тенденциях развития театрального творчества. Для руководителей театров миниатюр, театральных коллективов, заведующих и директоров сельских учреждений культуры организовываются и проводятся консультации, методические дни, репетиции, практические занятия, методические диалоги по вопросам формирования репертуара, участия в смотрах-конкурсах, ведению документов, изучения методики работы режиссера, актерского мастерства, налаживаются творческие контакты с руководителями коллективов.

Для популяризации любительского театрального искусства, возрождения национальных театральных традиций, повышения профессионального уровня и распространения творческого опыта театральных коллективов, – в области ежегодно и раз в два года проводятся: областной смотр-конкурс "Театральная весна" для взрослых театральных коллективов; областной праздник юмора "Смеяться не грех" объединяет театры миниатюр и индивидуальных исполнителей; областной праздник-конкурс батлеечных постановок и театров кукол "Лялечны свет" собирает любителей и поклонников театров кукол, театров игры, батлеек; открытый областной праздник-конкурс театров мод "Модный дивертисмент"; областной (заочный) конкурс "Я – Ведущий"; областной конкурс детских театральных коллективов "Малая сцена"; областной фестиваль уличного искусства "Волаты Прыдзвіння"; областной конкурс детского творчества "Лучше всех"; областной конкурс игровых программ "Вясёлкавы карагод", Республиканский конкурс циркового искусства "Арена". В 2024 году дополнительно запланировано провести: открытый конкурс традиционных батлеечных коллективов "Батлейка Патупчыка запрашае", областной видео-праект "Литературно-музыкальный марафон "Нам мир завещано беречь" с участием литературно-музыкальных коллективов, студий; областную обменную акцию "Театральные встречи".

В репертуаре любительских театров наблюдается интерес к пьесам современных авторов, освоение сложных драматических произведений зарубежных авторов. Одним из способов пополнения репертуара является инсценирование отечественных и зарубежных литературных произведений, систематическое издание методических сборников, тренингов и рекомендаций для руководителей театральных коллективов.

Вместе с тем, есть ряд проблем, которые требуют внимания: недостаточная укомплектованность профессиональными кадрами в районных центрах и на селе, малочисленные фестивали и конкурсы республиканского и международного уровня для детских и взрослых театров. В большинстве районов, куда не доезжают профессиональные коллективы, театральные любительские коллективы остаются важными посредниками и носителями театральных традиций, поэтому необходимо поддерживать театральный жанр. Сегодняшняя практика показывает, что там, где есть надлежащая оценка и заинтересованная поддержка на всех уровнях, там народные театры в полной мере выполняют свою эстетическую и воспитательную миссию.

АНАЛІЗ РАБОТЫ КАЛЕКТЫВАЎ МАСТАЦКАЙ ТВОРЧАСЦІ Ў ЖАНРЫ ХАРЭАГРАФІЧНАГА МАСТАЦТВА

Калектывы аматарскай харэаграфічнай творчасці ажыццяўляюць сваю дзейнасць на базе дзяржаўных, прафсаюзных, ведамасных устаноў культуры, вышэйшых, сярэдніх спецыяльных, сярэдніх навучальных устаноў, устаноў пазашкольнай адукацыі.

Па статыстычных дадзеных у 2023 годзе ў клубных установах Віцебскай вобласці дзейнічала 249 харэаграфічных калектываў, у якіх прымала ўдзел 4347 чалавек; з іх дзіцячых калектываў – 193, з колькасцю ўдзельнікаў 3521 чалавек;

Аналіз работы харэаграфічнага жанру за апошні год паказвае, што колькасць харэаграфічных калектываў расце, павышаецца іх выканальніцкае мастэрства. Неабходна развіваць выканальніцкае майстэрства харэаграфічных калектываў у новых накірунках, якія ўзніклі за апошнія гады.

Добрым паказчыкам становіцца дынаміка развіцця харэаграфічнага жанру з'яўляецца пастаянны рост калектываў з найменнем "народны", "узорны", званнем "Заслужаны аматарскі калектыў Рэспублікі Беларусь". У 2023 годзе пацвердзілі звання "Заслужаны аматарскі калектыў" – 2 калектыва і найменне "народны", "узорны" – 12 харэаграфічных калектываў.

Найменне "ўзорны" прысвоена студыі народнага танца "Журавінка" дзяржаўнай установы адукацыі "Сярэдняя школа №14 г.Наваполацка".

Колькасць калектываў са званнем "Заслужаны", найменнем "народны", "узорны"

	Міністэрства культуры	Міністэрства адукацыі	Прафсаюзныя калектывы
Заслужаны	7		2
Народны	1	1	2

Узорны	27	20	3
--------	----	----	---

Найбольш добра харэаграфічны жанр развіваецца ў Віцебскім, Аршанскім, Полацкім, Верхнядзвінскім, Лепельскім, Глыбоцкім, Талачынскім раёнах, г.Наваполацк, г.Віцебск. У параўнанні з папярэднімі гадамі ўзрасла колькасць харэаграфічных калектываў у Докшыцкім, Віцебскім, Лёзненскім, Чашніцкім, Шумілінскім раёнах.

Няма хараграфічных калектываў з найменнем ”народны/ўзорны“ ў Міёрскім, Сенненскім, Шаркаўшчынскім, Бешанковіцкім, Расонскім, Лёзненскім, Пастаўскім, Ушацкім раёнах.

У Сенненскім, Расонскім і Шаркаўшчынскім раёнах слаба развіваецца харэаграфічны жанр. Асноўная праблема – кадравы недахоп спецыялістаў па харэаграфіі і акампаніятараў.

Па выніках прадстаўленых справаздач раёнаў/гарадоў вобласці за 2023 год у вобласці па стане на 01.01.2024 г. працавалі калектывы розных харэаграфічных жанраў:

1. Народна-сцэнічны танец;
2. Сучасны танец;
3. Эстрадны танец;
4. Спартыўна-бальны танец;
5. Вакальна-харэаграфічны;
6. Ансамблі барабаншчыц і мажарэтак;
7. Побывавы-фальклорны танец;
8. Ансамблі ўсходняга танца;

”Заслужаны“, ”народныя“ і ”ўзорныя“ ансамблі танца:

- Ансамблі народнага танца – 27
- Ансамблі спартыўнага бальнага танца – 7
- Студыі сучаснай харэаграфіі – 5
- Ансамблі эстраднага танца – 19
- Ансамбль класічнага танца – 1

- Ансамбль барабаншчыц і мажарэтак – 3
- Ансамбль харэаграфічных мініяцюр – 1
- Вакальна-харэаграфічны ансамбль – 7

Можна адзначыць, што найбольш папулярнымі напрамкамі работы калектываў з’яўляюцца народны, эстрадны, сучасны і фальклорны побытавы танец.

У раёнах вобласці праводзяцца агляды-конкурсы харэаграфічных калектываў, майстар-класы па развучванню традыцыйных беларускіх танцаў і свае мясцовыя турніры побытовых танцаў, семінары-практыкумы для кіраўнікоў танцавальных калектываў.

Каб прыцягнуць ўвагу жыхароў і ўлады раёнаў да неабходнасці захавання і папулярызавання мясцовай спадчыны, вядзецца праца з носьбітамі танцавальнай спадчыны, збіраюцца матэрыялы.

На працягу справаздачнага года харэаграфічныя калектывы актыўна прымалі ўдзел у значных мерапрыемствах вобласці, рэспублікі і за яе межамі. Гэта святочны канцэрт-цырымонія ўшанавання лаўрэатаў звання ”Чалавек года Віцебшчыны“, святочныя канцэрты, прысвечаныя Дню абаронцаў Айчыны і Узброеных сіл Рэспублікі Беларусь, Дню жанчын, Дню Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь, Дню яднання Беларусі і Расіі, Дню міліцыі, Дню Перамогі, Дню Незалежнасці Рэспублікі Беларусь, Дню пажылых людзей, у дабрачынных канцэртах, а таксама абласным фестывалі-кірмашы працаўнікоў вёскі ”Дажынкі – 2023“ (г.п.Шаркаўшчына, г.Віцебск), у канцэртных праграмах, конкурсах і мерапрыемствах XXXII Міжнароднага фестывалю мастацтваў ”Славянскі базар у Віцебску”.

Ансамблі барабаншчыц і мажарэтак Віцебскай вобласці з’яўляюцца пастаяннымі ўдзельнікамі мерапрыемстваў рознага ўзроўню, Калектывы ўражваюць арыгінальнасцю і неардынарнасцю нумароў, з’яўляюцца сапраўднай школай эстэтычнага выхавання для дзяцей і падлеткаў. Ансамблі барабаншчыц і мажарэтак – пастаянныя ўдзельнікі святаў і фестывалюў, шматразовыя пераможцы міжнародных конкурсаў і аглядаў: Міжнароднага фестывалю-конкурсу мажарэтак ”Зимние узоры“ (г.Масква); Міжнароднага анлайн-конкурсу ”Янтарный парад“ (г.Калінінград); Міжнароднага турніру па спартыўных танцах ”Віцебская сняжынка“ і Рэспубліканскага конкурсу ансамбляў бальнага танца ”Майскі баль“ (г.Віцебск) у намінацыі ”акрабатычны танец (мажарэтка)“.

Калектывы бальнага танца пастаянна ўдзельнічаюць у міжнародных, рэспубліканскіх, абласных конкурсах і фестывалях па спартыўных бальных танцах, а таксама з’яўляюцца актыўнымі удзельнікамі шматлікіх гарадскіх і

раённых мерапрыемстваў: Міжнароднага турніру па спартыўных танцах "Віцебская сняжынка"; адкрытых абласных турніраў па спартыўных танцах "Winter Stars", "Stella Stars" (г.Віцебск); Рэспубліканскага конкурсу ансамбляў бальнага танца "Майскі бал" (г.Віцебск); Першынства Віцебскай вобласці па спартыўных танцах; Міжнароднага турніру па спартыўных бальных танцах "Gomel Open" (г.Гомель); Рэспубліканскага конкурсу спартыўнага танца "Кубак Восені" (г.Мінск); адкрытага абласнога турніру па спартыўных танцах "CUP OF WINNERS" (г.Полацк); адкрытага абласнога турніру па спартыўных танцах "Вясна ідзе – 2023" (г.Віцебск) і інш.

На працягу 2023 года для развіцця харэаграфічнага жанру ДУ "Віцебскі абласны метадычны цэнтр народнай творчасці" былі рэалізаваны наступныя творчыя праекты: X Міжнародны турнір нацыянальных танцаў "Танчым разам" у рамках Міжнароднага фестывалю мастацтваў "Славянскі базар у Віцебску"; III адкрыты абласны конкурс народнага танца "Паазерскія тапаткі" ў рамках Міжнароднага свята традыцыйнай культуры "Браслаўскія зарніцы"; II абласны фестываль вулічнага мастацтва "Волаты прыдзвіння" (вулічныя танцы); II абласны відэа-конкурс для харэаграфічных калектываў, якія не маюць найменняў "узорны", "народны" "Мы танцуюць хочам".

Харэаграфічныя калектывы не спыняюцца на дасягнутым, удасканальваюцца, шукаюць новыя формы і ўвасабляюць іх у сваёй творчасці.

АНАЛІЗ ДЗЕЙНАСЦІ АМАТАРСКІХ АБ'ЯДНАННЯЎ І КЛУБАЎ ПА ІНТАРЭСАХ КЛУБНЫХ УСТАНОЎ ВІЦЕБСКАЙ ВОБЛАСЦІ

Ва ўстановах культуры Віцебскай вобласці плённа працуюць 716 аматарскіх аб'яднанняў і клубаў па інтарэсах. Згодна інтэграванай базе дадзеных, па стане на 01.01.2024 года ва ўстановах культуры клубнага тыпу дзейнічала 597 аматарскіх аб'яднанняў, колькасць ўдзельнікаў – 7655 чалавек; з іх 206 аб'яднанняў дзейнічала для дзяцей і падлеткаў (2472 удзельнікаў).

Высокія паказчыкі па колькасці аматарскіх аб'яднанняў і клубаў па інтарэсах назіраюцца ў наступных раёнах: Віцебскі – 62, Докшыцкі – 45, Аршанскі – 47, Браслаўскі – 35, Полацкі – 34, Расонскі – 33. Нізкая колькасць у Дубровенскім раёне – 10, Бешанковіцкім раёне – 11.

Па накірунках дзейнасці найбольш распаўсюджаны: клубы ветеранаў і клубы пажылых людзей, літаратурныя аб'яднанні і клубы, гістарычныя клубы і клубы гістарычнай рэканструкцыі, клубы майстроў і клубы дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва, клубы нацыянальнай кухні, гульні і фальклору, жаночыя, сямейныя клубы, клубы выхаднога дня, клубы прыродазнаўчага накірунку, клубы аматараў здаровага ладу жыцця, гульні клубы, шматпрофільныя клубы і іншыя.

Асноўнай аўдыторыяй аматарскіх аб'яднанняў з'яўляюцца дарослыя, якія складаюць 67,7% з агульнай колькасці ўдзельнікаў і толькі 32,3% удзельнікаў – дзеці. У шэрагу ўстаноў культуры клубнага тыпу развіваюцца аматарскія аб'яднанні і клубы па інтарэсах сучаснага накірунку (посткросінг, блогінг, шматлікія фота-, кіна- і дыскаклубы, гульні клубы). Напрыклад, фотаклуб "Graphclassic" (Наваполацкі раён), клуб аматараў тэнісу "Любимая ракетка" (Талачынскі раён), клубы посткросінга (Докшыцкі і Пастаўскі раёны), клуб па інтарэсах "Хобби-клуб" (Верхнядзвінскі раён), клуб "Акадэмія блогераў" (Докшыцкі раён), клуб павышэння камп'ютарнай граматынасці "Піксель" (Шаркаўшчынскі раён), клубы аматараў вандровак (г. Віцебск і Шаркаўшчынскі раён), рок-клубы ў г. Наваполацку і інш.

У 2023 годзе пачалі сваю працу 56 новых аматарскіх аб'яднанняў і клубаў па інтарэсах: аматарскае аб'яднанне "Кадр" (Дубровенскі раён); аматарскае аб'яднанне "Тонус" (Гарадоцкі раён); клуб па інтарэсах "Вдохновение" (Талачынскі раён), клуб па інтарэсах "Карамелькі" і клуб па інтарэсах "Лісуноўскі пачастунак" (Аршанскі раён), аматарскае аб'яднанне "Сияние" (Бешанковіцкі раён).

Сем калектываў створана ва ўстановах культуры Ушацкага раёна: аматарскае аб'яднанне "Шаг навстречу", аматарскае аб'яднанне "Вяскоўцы", аматарскае аб'яднанне "Односельчане", сямейны клуб "Домашний очаг", калектыв аматараў настольных гульняў "Ход конем".

Па чатыры новых калектыва арганізавана ва ўстановах культуры Браслаўскага раёна (аматарскае аб'яднанне "Нам года не беда", аматарскае аб'яднанне "Кантакт", клуб аматараў прыроды "Экоша", клуб займальнага вольнага часу) і Полацкага раёна (клуб інклюзіўнай культуры, дзіцячы клуб "Асарці", клуб аматараў здаровага ладу жыцця "Здоровье", клуб фізічнага развіцця "Разумное тело").

Новыя аматарскія калектывы і клубы па інтарэсах пачалі працаваць і ў наступных раёнах: Шаркаўшчынскім – 3; Докшыцкім – 3; Лепельскім – 4; Чашніцкім – 5; Верхнядзвінскім – 5. Найбольшай колькасцю калектываў папоўніліся ўстановы культуры Віцебскага раёна – 17.

На працягу 2023 года амаль ва ўсіх дзяржаўных установах культуры Віцебскай вобласці з мэтай паляпшэння дзейнасці аматарскіх аб'яднанняў і клубаў па інтарэсах праведзены раённыя семінары і практыкумы. У рамках семінараў разгледжаны пытанні па пашырэнні напрамкаў дзейнасці дадзеных фарміраванняў; роля дзіцячых аматарскіх аб'яднанняў і клубаў па

інтарэсах у сучасным сацыякультурным жыцці падрастаючага пакалення; спецыфіка стварэння сямейных клубаў ва ўстановах культуры (сямейныя традыцыі і святы, прафілактыка сямейных правапарушэнняў). Разгледжаны пытанні па паслядоўнасці арганізацыі працы, па запаўненню дакументацыі, распрацоўцы вучэбна-выхаваўчых планаў работы. На семінарах работнікі ўстаноў культуры абменьваліся вопытам і падвадзілі вынікі арганізацыі культурна-дасугавай дзейнасці.

Так, напрыклад, на тэму "Работа аматарскіх аб'яднанняў ва ўмовах сучасных рэалій. Арганізацыя дасугавай дзейнасці рознаўзроставак катэгорый насельніцтва" праведзены раённы семінар у Пастаўскім раёне. Раённы семінар "Аматарскія аб'яднанні і клубы па інтарэсах і іх роля ў культурным жыцці рэгіёна" адбыўся у Гарадоцкім раёне. Работнікі аддзела традыцыйнай культуры і аматарскай творчасці ДУК "Цэнтр традыцыйнай культуры і народнай творчасці Докшыцкага раёна" правялі раённы семінар "Аматарскія аб'яднанні і клубы па інтарэсах у клубных установах культуры раёна. Месца і роля іх у культурна-дасугавай дзейнасці". Семінар "Ад слоў да справы" прайшоў у Верхнядзвінскім раёне.

Раённыя семінары праведзены і ў Шаркаўшчынскім раёне – "Вопыт. Праблемы і перспектывы развіцця аматарскіх аб'яднанняў"; Гарадоцкім раёне – "Аматарскія аб'яднанні і клубы па інтарэсах і іх роля ў культурным жыцці рэгіёна"; Ушацкім раённе – "Организация семейного отдыха в клубе".

На тэрыторыі Шумілінскага раёна прайшла стажыроўка кіраўнікоў аматарскіх аб'яднанняў і клубаў па інтарэсах. У Талачынскім раёне праведзены семінар-практыкум "Методика написания сценария. Общие рекомендации". У Браславе адбылася раённая нарада работнікаў клубных устаноў па тэме "Арганізацыя работы клубных фарміраванняў".

Актыўную творчую і культурна-дасугавую дзейнасць аматарскія аб'яднанні і клубы па інтарэсах вядуць на мясцовым і раённым узроўнях, прымаючы ўдзел у абрадах і святах народнага календара: Каляды, Масленіца, Купалле, Зажынкi, Дажынкi; брэндавых мерапрыемствах.

Так, напрыклад, найбольш значным раённым мерапрыемствам Рассонскага раёна з удзелам аматарскіх аб'яднанняў і клубаў па інтарэсах можна адзначыць раённае свята народнага календара "Ма сленічны разгуляй", на якім клубамі нацыянальнай кухні і жаночымі клубамі была прадстаўлена выстава - прэзентацыя масленічнага стала "Масленічныя прысмакі", падрыхтаваны гульневыя праграмы. Удзельнікі аматарскіх аб'яднанняў прынялі ўдзел і ў раённым аглядзе-конкурсе "Спявай, прыпеўка", і ў прэзентацыі масленічнай лялькі "Масленка-краса" у межах дадзенага свята.

Аматарскія аб'яднанні, клубы па інтарэсах Докшыцкага раёна з'яўляюцца актыўнымі ўдзельнікамі рэгіянальных брэндаў: свята крыніцы "Святая вадзіца бацькоўскіх крыніц", свята чарніц "Салодкая ягада", свята сыру "Сырны разгуляй", свята "Валкалацкі Фэст", свята нацыянальнай культуры "Зберагаем вытокі свае", свята "Яблычны Спас", "Мядовы Спас".

Традыцыйна ў аг. Каханавічы Верхнядзвінскага раёна адбылося раённае свята аматарскай творчасці "Мы шчаслівыя, калі мы разам", асноўнай мэтай якога з'яўляецца папулярызацыя дзейнасці аматарскіх аб'яднанняў і клубаў па інтарэсах,

народнай творчасці і мясцовых фальклорных традыцый. У свяце прынялі ўдзел 10 аматарскіх аб'яднанняў устаноў культуры раёна. Яркія і змястоўныя прэзентацыі ў тэатралізаваным або вершаваным фармаце работы кожнага фарміравання, прадстаўленне мясцовых рэцэптаў страў нацыянальнай беларускай кухні "З печы, з полу – усе да столу", конкурс прыпевачніц "І гэта нам па сілах!", удзел у выставе-спадчыне "Куфэрак" прайшлі ў прыязнай атмасферы і ўразілі гледачоў.

На базе ДУК "Талачынскі раённы цэнтр культуры і народнай творчасці" прайшоў раённы конкурс аматарскіх аб'яднанняў і клубаў па інтарэсах "Мир наших увлечений – 2023", у якім прынялі ўдзел 15 аматарскіх аб'яднанняў і клубаў па інтарэсах устаноў культуры клубнага тыпу раёна. Конкурс прадугледжваў абавязковы ўдзел калектываў з найменнем "народны".

У снежні на базе ДУК "Ушацкі раённы цэнтр культуры і народнай творчасці" праведзены агляд-конкурс аматарскіх калектываў сельскіх устаноў культуры клубнага тыпу "Радуга талантов".

У Браслаўскім раёне ўсе аматарскія аб'яднанні паспяхова прынялі ўдзел у раённым аглядзе мастацкай творчасці, упрыгожыўшы сваімі выставамі значныя мерапрыемствы раёна: свята юшкі ў Слабодцы, гасцёўня "Наша хата запрашае на свята" у Далекіх, свята дуба "Жывуць Казянскія дубы" у Казянах, свята сонечнага лета ў Опсе, "Масленіца", "Купалле", "Дажынкi" у Браславе і іншыя.

Раённы агляд-конкурс сярод дзіцячых аматарскіх аб'яднанняў "Дарогамі добра" праведзены ў Лепельскім раёне. Асноўнай мэтай агляду-конкурсу стаў паказ магчымасцяў і творчага патэнцыялу дзяцей аматарскіх аб'яднанняў, рэалізацыя сацыяльна-значных дзіцячых ініцыятыў.

Аматарскія аб'яднанні і клубы па інтарэсах актыўна прымаюць удзел у міжнародных, рэспубліканскіх, абласных фестывалях, аглядах-конкурсах і іншых мерапрыемствах, якія садзейнічалі развіццю мастацкай творчасці калектываў вобласці, стварэнню новых калектываў, паляпшэнню рэпертуару і ўзроўню выканаўчага майстэрства, духоўнаму адраджэнню грамадства.

Так, клубы нацыянальнай кухні, гульні і фальклору з'яўляліся ўдзельнікамі абласнога фестывалю беларускай нацыянальнай кухні "Дзвінскі смак" у Здраўнёва, прадстаўлялі стравы беларускай кухні на брэндавых пляцоўках падчас Міжнароднага фестывалю мастацтваў "Славянскі базар у Віцебску" і абласнога фестывалю-кірмашу працаўнікоў вёскі Віцебскай вобласці "Дажынкi". Літаратурныя клубы актыўна праявілі сябе ў сумесным праекце ДУ "Віцебскі АМЦНТ" і Дзяржаўнага музея гісторыі беларускай літаратуры "Казкі з маляванкі", абласным свяце-конкурсе самадзейных паэтаў і кампазітараў "Песні сунічных бароў" і шэрагу замежных анлайн конкурсаў і літаратурных прэмій.

Удзел у Рэспубліканскім конкурсе аматарскіх фільмаў імя Юрыя Тарына "Я снімаю кино" прыняло аматарскае аб'яднанне "Кадр" Дубровенчага раённага Дома культуры. Аматарскае аб'яднанне "Хозяюшка" – у XII рэгіянальным

фестывалі народнай творчасці, народных промыслаў і рамёстваў ”Дрыбінскія таржкі“ Магілёўскай вобласці. Пяць аб’яднанняў Дубровенскага раёна сталі ўдзелінкамі XXIX Міжнароднага фестывалю песні і музыкі ”Дняпроўскія галасы ў Дуброўне“.

Народны клуб ветэранаў ”Яшчэ не вечар“ гарадскога Палаца культуры ”Орша“ актыўны ўдзел прыняў ва Усерасійскім фестывалі-конкурсе народнай творчасці ”Созерцание“ (анлайн) (09.01.2023, г.Санкт-Пецярбург, Расія), у VII Міжнародным конкурсе мастацтваў ”Высота“ (05.02.2023, г.Магілёў), у II адкрытым рэспубліканскім конкурсе харэаграфічнага мастацтва ”Время танцевать“ (08.04.2023, г.Мінск); ва Урачыстым адкрыцці XVII Рэспубліканскага фестывалю народнай творчасці ветэранскіх калектываў ”Не старэюць душой ветэраны“ (29.06.2023, г.Мінск).

На працягу 2023 года актыўна працаваў народны клуб майстроў ”Святліца“ ДУК ”Міёрскі Цэнтр культуры і народнай творчасці“ прыняўшы ўдзел у 10 мерапрыемствах абласнога, рэгіянальнага і міжнароднага значэння: у абласной выставе традыцыйнай культуры ”Васільковая спадчына продкаў“, абласной выставе-конкурсе дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва ”Віцебскі сувенір“, у Рэспубліканскім свяце ”Купалле“ (”Александрыя збірае сяброў“), у V Міжнародным свяце-конкурсе майстроў народных мастацкіх рамёстваў па лазапляценні ”Лазовы прут“ у рамках XXXII Міжнароднага фестывалю мастацтваў ”Славянскі базар у Віцебску“, у абласной выставе-прэзентацыі ”Берасцянікі, у XI Міжнародным свяце ”Вішнёвы фестываль“, у абласным свяце славянскіх традыцый ”Уездный город“ у межах Дня беларускага пісьменства, у абласной інтэрактыўнай выставе-конкурсе мастацкіх вырабаў ”Птушыны перапалох“ у рамках экалагічнага свята ”Жураўлі і журавіны Міёрскага краю“, у абласным фестывалі-кірмашы працаўнікоў сяла ”Дажынкi-2023“, у абласной выставе-конкурсе майстроў народных мастацкіх рамёстваў па саломаяпляценню і спіральнаму пляценню ”Сонечная спадчына“.

Актыўны ўдзел аматарскія калектывы і калектывы па інтарэсах г.Віцебска, Бешанковіцкага, Браслаўскага, Верхнядзвінскага, Віцебскага, Глыбоцкага, Гарадоцкага, Докшыцкага, Дубровенскага, Лепельскага, Лёзненскага, Міёрскага, Аршанскага, Полацкага, Расонскага, Сенненскага, Талачынскага, Ушацкага, Чашніцкага, Шаркаўшчынскага і Шумілінскага раёнаў прынялі ў адкрытым абласным свяце народнага гумару ”Смяцца не грэх“, якое прайшло 27 мая ў г.п.Шуміліна. У межах свята адбылося: тэатралізаванае шэсце-прывітанне калектываў-удзельнікаў; выстава-продаж кулінарных вырабаў ”Смех-смехам, а есці хочацца заўсёды“ з удзелам народных калектываў нацыянальнай кухні з г.п.Шуміліна, г.Докшыцы, г.Дуброўна, г.Верхнядзвінск, г.п.Ушачы, г.Талачын, г.п.Шаркаўшчына, г.п.Бешанковічы, г.Лепель, г.Міёры; конкурс сярод аўтаклубаў Віцебскай вобласці на лепшую праграму-выступленне ”Вясёлы аўтобус“; конкурсныя выступленні тэатраў мініяцюр і індывідуальных выканаўцаў у намінацыях: ”Аўтарскі гумарыстычны міні-спектакль ”Незвычайнае здарэнне ў мястэчку...“, альбо ”З гумарам па жыцці“; музычны нумар гумарыстычнага напрамку ”Смех і грэх не схаваеш у мех“; пародыя на папулярных і знакамітых асоб ”Гумарыстычны марафон“, ”Дыягназ: ”Зорная хвароба не лечыцца“.

Не абышлося і без выстаў вырабаў майстроў народных мастацкіх рамёстваў Віцебшчыны (Верхнядзвінскі, Пастаўскі, Ушацкі і Шаркаўшчынскі раёны) і прэзентацыі страў клубаў беларускай нацыянальнай кухні (Пастаўскі, Докшыцкі, Ушацкі і Шаркаўшчынскі раёны) на XXXIII Міжнародным фестывалі народнай музыкі ”Звіняць цымбалы і гармонік“, які адбыўся 9 – 11 чэрвеня 2023 года ў г.Паставы.

17 чэрвеня 2023 года ў г.п.Лёзна адбылося XIV абласное свята-конкурс самадзейных паэтаў і кампазітараў ”Песні сунічных бароў“, прысвечанае Году міра і стварэння. Амаль 100 удзельнікаў аматарскіх аб’яднанняў, клубаў, калектываў з 16 раёнаў Віцебскай вобласці і Смаленшчыны спаборнічалі ў напісанні і чытанні паэтычных твораў, складальніцтве і выканальніцтве песень, музычных кампазіцый. Падчас конкурсу таксама адбыліся прэзентацыі 10 літаратурных пляцовак ”Пад сунічным абажурам“. У 7 конкурсных намінацыях журы вызначыла 25 пераможцаў і прызёраў.

17 чэрвеня 2023 года ў аг.Ноўка Віцебскага раёна адбыўся абласны фестываль вулічнага мастацтва ”Волаты Прыдзвіння“. У межах фестывалю праводзіліся наступныя конкурсы: конкурс выканаўцаў вулічных танцаў па намінацыях ”Танцавальны кадэйдаскоп“ і ”Шоў belle dance“; конкурс вулічных цыркавых прадстаўленняў па намінацыях ”Цыркавое шоў“, ”Клаўнада і эксцэнтрыка“ і ”Арт-аб’екты“. У мерапрыемстве прынялі ўдзел аматарскія калектывы і асобныя выканаўцы, выхаванцы цыркавых, харэаграфічных, тэатральных калектываў і іншых студый ва ўзроставай катэгорыі ад 6 да 35 гадоў з г.Віцебска, г.Наваполацка, г.Орша; Віцебскага, Бешанковіцкага, Глыбоцкага, Дубровенскага, Аршанскага, Лёзненскага, Лепельскага, Пастаўскага, Шаркаўшчынскага, Шумілінскага раёнаў.

19 жніўня 2023 года ў в.Алашкі Шаркаўшчынскага раёна на тэрыторыі мемарыяльнага музея садавода-селекцыянера Івана Паўлавіча Сікоры адбылося абласное свята аматарскіх аб’яднанняў ”Яблычны фэст“, прысвечанае Году міру і стварэння. У свяце удзельнічала больш за 30 аматарскіх аб’яднанняў, клубаў па інтарэсах рознай жанравай накіраванасці устаноў культуры з 19 раёнаў і гарадоў вобласці. Намінацыі свята: прэзентацыя візітнай карты клуба на краязнаўчую тэматыку ”Радасць жыцця – у творчасці!“; конкурс гульнівых праграм на пляцоўцы ”Тэрыторыя гульні ў яблыневым садзе“; выстава-прэзентацыя страў і пачастункаў па старадаўніх рэцэптах свайго краю ”Беларуская гасціннасць“; прэзентацыя вырабаў дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва для аздаблення хаты І.П.Сікоры ”У традыцыях сялянскага інтэр’еру“; конкурс-прэзентацыя садовых скульптур ”Чароўны сад“. У рамках правядзення свята прайшлі розныя мерапрыемствы: акцыя ”Яблыня міру“, інтэрактыўная работа супрацоўніка музея ў вобразе І.П.Сікоры ”Мой талент для ўсіх вас“, майстар-клас па гатаванню бліноў з яблыкамі, квэст-гульня ”Точно в яблочко“, тэатралізаваныя гульнівыя праграмы на пляцоўках ”Мядовая“, ”Арэхава“, ”Яблычная“.

Абласная інтэрактыўная выстава-конкурс мастацкіх вырабаў ”Птушыны перапах“ адбылася 23 верасня ў межах экалагічнага свята ”Жураўлі і журавіны Міёрскага краю“. Сваё майстэрства прадэманстравалі больш за 70 удзельнікаў з 16

устаноў культуры Віцебскай вобласці, у тым ліку і аматарскі аб'яднанні клубы па інтарэсах. Конкурс адбыўся па намінацыях: "Кармушка для зімуючых птушак", "Лепшы птушыны домік" (шпакоўні, сінічнікі, мухаловачнікі), "Лепшая выява птушак, занесеных у Чырвоную кнігу Беларусі", "Лепшая мастацкая кампазіцыя беларускіх птушак".

Не абыйшлося без удзельнікаў аматарскіх аб'яднанняў і клубаў па інтарэсах і абласное свята нацыянальных культур "Нас з'яднала зямля Беларусі" у межах XIV Рэспубліканскага фестывалю нацыянальных культур, прысвечанае Году міру і стварэння, якое адбылося ў Талачыне 11 лістапада. У свяце прынялі ўдзел творчыя калектывы, індывідуальныя выканаўцы, майстры народных мастацкіх рамёстваў з 10 раёнаў (Верхнядзвінскі, Докшыцкі, Дубровенскі, Лепельскі, Міёрскі, Полацкі, Сенненскі, Талачынскі, Ушацкі, Чашніцкі) і г.Віцебска.

Клубы мастакоў сталі актыўнымі ўдзельнікамі шэрагу абласных выстаў-конкурсаў у якіх прынялі ўдзел майстры народных мастацкіх рамёстваў з усіх раёнаў вобласці: абласная выстава-конкурс габеленаў "Ад шпалеры да габелена"; абласная выстава-конкурс "Ой, праду, праду кудзеліцу"; абласная выстава-конкурс дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва "Віцебскі сувенір"; абласная выстава-конкурс майстроў народных мастацкіх рамёстваў па саломалляцтву і спіральным пляценні "Сонечная спадчына".

Удзельнікамі абласнога конкурсу на лепшы сцэнарый адкрытых паседжанняў аматарскіх аб'яднанняў і клубаў па інтарэсах "Объединяем интересы: от идеи до реализации" сталі 13 раёнаў вобласці. У намінацыі "Непрафесійныя (аматарскія) калектывы мастацкай творчасці, якія маюць найменне "народны", "узорны" пераможцамі сталі: народнае аматарскае аб'яднанне "Гаспадынька" філіяла "Кабішчанскі сельскі Дом культуры" ДУК "Цэнтр традыцыйнай культуры і народнай творчасці Гарадоцкага раёна" (лаўрэат I ступені); народнае літаратурнае аб'яднанне "Надвінне" ДУК "Полацкі раённы Цэнтр рамёстваў і нацыянальных культур" (лаўрэат II ступені), народны клуб аматараў садаводаў, агароднікаў, кветкаводаў "Флора" ДУК "Чашніцкая раённая цэнтралізаваная бібліятэчная сістэма" (лаўрэат II ступені); народны клуб "Ветэран" ДУК "Шумілінскі раённы цэнтр культуры" (лаўрэат III ступені). У намінацыі "Аматарскія аб'яднанні і клубы па інтарэсах" пераможцамі сталі: аматарскае аб'яднанне "Вялікі ўлоў" філіяла "Езярышчанскі гарпасялковы Дом культуры" ДУК "Цэнтр традыцыйнай культуры і народнай творчасці Гарадоцкага раёна" (лаўрэат I ступені) і аматарскае аб'яднанне аматараў посткросінгу "Вакол свету" ДУК "Цэнтр культуры і народнай творчасці Пастаўскага раёна" (лаўрэат II ступені).

Для больш плённай і мэтанакіраванай працы аматарскіх аб'яднанняў і клубаў па інтарэсах устаноў культуры клубнага тыпу Віцебскай вобласці неабходна звярнуць увагу на напэўняльнасць аматарскіх аб'яднанняў і клубаў па інтарэсах згодна Кодэкса аб культуры Рэспублікі Беларусь; вызначыць прыарытэтную жанравую накіраванасць аб'яднанняў з найменнем "народны", "узорны"; актывізаваць удзел аматарскіх аб'яднанняў і клубаў па інтарэсах у рэспубліканскіх і абласных фестывалях, святах, аглядах-конкурсах.

